

[Finansministeren.]

kr. på § 1, skatter og afgifter, 5 mill. kr. på § 3, rentekonto, og 91 mill. kr. på vejfonden og øvrige fonde. Indtægtsforøgelsen på § 1 omfatter en stigning i provenuet af told- og forbrugsafgifter på 159 mill. kr., hvoraf dog 51 mill. kr. overføres til § 26, vejfonden, en stigning i indkomstskat af personer på 20 mill. kr., i formueskat på 5 mill. kr. og i ejendomsskat på 5 mill. kr. samt en stigning i provenuet af stempelafgifter på 11 mill. kr. Derimod antages selskabsskatterne at ville indbringe 15 mill. kr. mindre end anslået på finansloven. Fondenes merindtægt på 91 mill. kr. omfatter bl. a. de før nævnte 51 mill. kr., der overføres fra § 1 til vejfonden, og en nettoindtægt på arbejdsløshedsfonden på 31 mill. kr., der modsvares af tilsvarende forøgede udgifter på arbejds- og socialministeriernes budget, § 15. Denne ompostering står i forbindelse med udpostering af arbejdsløshedsfonden, der ophæves med udgangen af finansåret 1958-59.

Den omtalte stigning på 159 mill. kr. i provenuet af told- og forbrugsafgifter skyldes en forøget import og omsætning af de told- og afgiftspligtige varer, navnlig tobak, motorkøretøjer og benzin. Dette forøgede salg har navnlig gjort sig gældende i finansårets sidste halvdel. Ved bedømmelsen af det samlede provenu af forbrugsafgifterne må man i øvrigt have i erindring, at 1958-59 er det første finansår, hvor de i sommeren 1957 gennemførte afgiftsforhøjelser har virkning for hele finansåret.

Drifts- og anlægsbudgettets udgiftsside stiger som nævnt med 280 mill. kr., hvoraf 12 mill. kr. vedrører statsvirksomhederne på § 2 og 268 mill. kr. ministeriernes driftsbudgetter. Anlægsudgifterne på § 27 overstiger derimod ikke det ved finansloven forudsatte samlede beløb, idet finanslovens udgiftsreserve på 35 mill. kr. i forbindelse med en reduktion af de militære anlægsudgifter med 23 mill. kr. dækker merudgifter på 58 mill. kr., der navnlig falder på øgede anlægsudgifter til gymnasier, højere læreanstalter og forskningsinstitutter samt fremskyndelse af etableringen af atomforsøgsstationen ved Risø og af statsbanernes færgeanskaffelser. Også statens tilskud til anlægsudgifter på § 28 svarer omtrent til det ved finansloven forudsatte beløb.

Udgiftsforøgelsen på § 2 på 12 mill. kr. skyldes i alt væsentligt, at postvæsenets overskud nu påregnes at blive 19 mill. kr., medens der på finansloven var budgetteret et overskud på 35 mill. kr. Samtidig påregnes statshavnenes underskud, der på finansloven var anslået til 10 mill. kr., at gå ned til 6 mill. kr. Forøgelsen af ministeriernes driftsbudgetter andrager i alt 468 mill. kr., hvoraf 200 mill. kr. dækkes af de på finansloven afsatte beløb til inødegåelse af tillægsbevillinger og af løn- og prisstigninger, således at nettoforøgelsen bliver de før omtalte 268 mill. kr. Jeg skal omtale nogle af de største forhøjelser, idet jeg i øvrigt skal henvise til, at der for samtlige ministeriers vedkommende er tale om merudgifter som følge af de i juni vedtagne lønforhøjelser, der har haft virkning både for tjenestemændene og for det overenskomstlønnede kontorpersonele.

Arbejds- og socialministeriernes budget forøges med i alt 125 mill. kr., hvoraf 31 mill. kr. som tidligere omtalt modsvares af en tilsvarende indtægt på arbejdsløshedsfonden på § 25. Herudover stiger udgifterne til folkepension med 53 mill. kr., heraf 24 mill. kr. som et ekstraordinært tilskud, og til invalidepension med 9 mill. kr., ligesom udgifterne til særforborg og børneforborg forøges med henholdsvis 14 mill. kr. og 4 mill. kr.

Undervisningsministeriets budget forøges med 100 mill. kr., der for en væsentlig dels vedkommende skyldes større lønningsudgifter, specielt tilskud til lærerlønninger. Der er dog desuden tale om øgede udgifter f. eks. til det højere skolevæsen, de højere læreanstalter og rigshospitalet.

Forsvarsudgifterne er på finansloven opført med i alt 935 mill. kr., nemlig 845 mill. kr. til driftsudgifter og 90 mill. kr. til anlægsudgifter. Sidstnævnte beløb nedsættes som før omtalt med 23 mill. kr., der overføres til driftsbudgettet. De stedfundne lønstigninger kan begrunde en forhøjelse på 25 mill. kr., og endelig er som hidtil visse udgifter til et beløb af i alt 12 mill. kr. afholdt ud over forsvarrets rammebudget. Det drejer sig om udgifter til FN-kommandoet og til rent civile formål under fyr- og vagervæsenet samt udgifter, der dækkes af counterpart-midler. Den samlede forhøjelse af § 21 bliver herefter ca. 60 mill. kr.